

Ventas Upju baseinu apgabalu konsultatīvās padomes sēde

PROTOKOLS

Liepāja

2006. gada 2. novembrī

Sanāksmē piedalās:

LVĢMA pārstāvji:

Andris Tihomirovs

Sigita Šulca

Evija Zeiliša

Katerīna Paltiņa

Imants Kukuļs (LU)

Artis Latkovskis (LU)

Anna Zītare (LU)

Ventas Upju baseinu apgabala konsultatīvās padomes locekļi:

Nevalstisko organizāciju pārstāvji:

Zaiga Gavrilova „Zaļā nagla”

Elita Kalniņa „Vides aizsardzības klubs”

Anda Veidele „Bārtava”

Ministriju pārstāvji:

Uldis Mednis (Ziemeļkurzemes reģionālās lauksaimniecības pārvaldes Zemes un ūdens resursu daļa)

Inguna Pļaviņa (Valsts vides dienesta Ventspils reģionālās vides pārvalde)

Leonīds Zeļenskis (Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvalde)

Irēna Vinogradova (Sabiedrības veselības aģentūras Ventspils filiāle)

Mārtiņš Vētra (Ekonomikas ministrijas Enerģētikas departamenta pārvalde)

Inga Tapiņa (Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrijas Telpiskās plānošanas departamenta Teritorijas plānojumu metodoloģijas nodaļa)

Plānošanas reģionu attīstības padomju pārstāvji:

Arturs Cīrulis (Vārves pagasta padome)

Ārijs Sproģis (Brocēnu novada dome)

Inga Bērziņa (Kuldīgas rajona pašvaldības aģentūra „Kuldīgas attīstības aģentūra”)

Virma Poga (Sabiles novada dome)

Sanāksmes sākums 14:15

Sanāksmes darba kārtība

1. Iepazīstināšana ar konsultatīvās padomes sastāvu un darbības galvenajiem mērķiem
2. Ventas Upju baseinu apgabala konsultatīvās padomes priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka ievēlēšana

3. Sēdes atklāšana
4. Ventas Upju baseinu apgabala konsultatīvās padomes sēžu reglamenta apspriešana un apstiprināšana.
5. Upju baseinu apgabalu raksturojums. Antropogēno slodžu uz pazemes un virszemes ūdeņiem novērtējums. Ekonomiskā analīze ziņojuma prezentācija
6. Latvijas „Virszemes ūdeņu kvalitātes pārskats 2005”. Punktveida piesārņojuma slodžu un slodžu uz ūdens resursu kvantitāti apkopojums un riska izvērtējums par Ventas Upju baseina apgabalu pēc 2005. g. datiem.
7. Upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna sastāvdaļas un izstrādes, ieviešanas laika grafiks.
8. Darba uzdevumi uz nākamo Ventas KP sēdi.
9. Noslēguma jautājumi.

Sanāksmes norise

1. Iepazīstināšana ar konsultatīvās padomes sastāvu un darbības galvenajiem mērķiem

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras (turpmāk LVĢMA) pārstāvis **A. Tihomirops** iepazīstina sēdes dalībniekus ar visiem klātesošajiem sēdes dalībniekiem. Sēdes dalībnieki tiek informēti, ka Guntu Birznieci no biedrības „Bārtava” šajā sēdē pārstāvēs **A. Veidele**, kurai attiecīgi līdz šī gada 17. novembrim jāiesniedz aģentūrā biedrības pilnvara uz A. Veideles vārda, ka viņa šajā sēdē bija tiesīga pārstāvēt biedrību G. Birznieces vietā. Sēdes dalībniekiem nav iebildumu.

Sēdes dalībnieki tiek informēti, ka **K. Vīgantes** vietā turpmāk Ventas Upju baseinu apgabalu konsultatīvajā padomē Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas pārstāve būs **I. Tapiņa**. Līdz 17. novembrim Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai ir jāiesniedz LVĢMA izmaiņas par pārstāvniecību konsultatīvajās padomēs. Sēdes dalībniekiem nav iebildumu.

A. Tihomirops iepazīstina sēdes dalībniekus ar Upju baseinu apgabalu konsultatīvo padomju darbības galvenajiem mērķiem. Prezentācijā īsumā tiek sniegts ieskats konsultatīvo padomju (turpmāk KP) darbības funkcijās un tiesībās, kuras regulē MK noteikumi Nr. 681 (09.12.2003.). Padomes galvenās funkcijas būs Upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna un pasākuma programmas izstrādes gaitā izvērtēt to atbilstību sabiedrības interesēm un sniegt LVĢMA atzinumus un ieteikumus plāna un programmas turpmākai virzībai. Padomes uzdevums būs arī sniegt atzinumus LVĢMA par tās sagatavotajiem priekšlikumiem par programmas īstenošanai nepieciešamajiem finanšu līdzekļiem un pasākumu īstenošanas prioritātēm finanšu un citu resursu piesaistīšanā. Padomei ir tiesības saņemt no LVĢMA un citām valsts pārvaldes iestādēm nepieciešamo informāciju, lai varētu pildīt KP funkcijas. Padomei ir tiesības izveidot darba grupas, pieaicināt par konsultantiem neatkarīgus ekspertus, sniegt ūdens lietotājiem pamatotus ieteikumus par konkrētiem ūdeņu apsaimniekošanas jautājumiem. Padomes

darbība ir atklāta, sēdēs drīkst piedalīties jebkurš sabiedrības loceklis. Padomes sēdēm jānotiek ne retāk kā reizi pusgadā.

Pēc prezentācijas **L. Zeļenskis** uzdod jautājumu vai KP izstrādā pasākumu programmas un ir par to atbildīga. LVĢMA pārstāve **S. Šulca** informē, ka par apsaimniekošanas plānu un pasākumu programmu izstrādi ir atbildīga LVĢMA, attiecībā uz padomes darbību LVĢMA nodrošina tās darbību materiāltehniski. KP ir tiesīga piesaistīt darbam ekspertus arī ārpus KP, par finansējumu vienojoties ar LVĢMA, kura izskatīs šo jautājumu.

I. Pļaviņa uzdod jautājumu par Ventas baseina sadarbību ar Lietuvu, saistībā ar pārrobežu piesārņojumu. **S. Šulca** informē, ka ar Lietuvas pusi ir noslēgts līgums par datu apmaiņu, taču šobrīd nav līguma par apsaimniekošanu, jo šis jautājums vēl nav atrisināts ministrijas līmenī, taču tas tiek risināts. **L. Zeļenskis** ierosina informācijas aprites nepieciešamību ar Lietuvas pusi arī KP ietvaros, lai būtu efektīvāka darbība.

2. Ventas Upju baseinu apgabala konsultatīvās padomes priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka ievēlēšana

A. Tihomirops aicina sēdes dalībniekus izvēlēties no savas puses Ventas Upju baseinu apgabala KP (turpmāk Ventas UBA KP) priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku. **L. Zeļenskis** ierosina, ka KP priekšsēdētājs varētu būt LVĢMA pārstāvis, vai optimālākajā variantā pašvaldību pārstāvji. **S. Šulca** atzīmē, ka Ventas UBA KP priekšsēdētājs un tā vietnieks var būt tikai no padomes locekļu vidus, jo LVĢMA pilda padomes sekretariāta funkcijas. **E. Kalniņa** ierosina izvēlēties padomes priekšsēdētāju uz rotācijas principa – katrā sēdē to mainot, uz ko **A. Tihomirops** atzīmē, ka no praktiskā viedokļa tas nebūtu efektīvākais risinājums. **Ā. Sproģis** ierosina, ka padomes priekšsēdētājam būtu jābūt no vides speciālistu puses. Sēdes dalībnieki izvirza par padomes priekšsēdētāju **I. Pļaviņu** un par padomes priekšsēdētāja vietnieku **Ā. Sproģi**, kuri tiek ievēlēti vienbalsīgi.

3. Sēdes atklāšana

Padomes priekšsēdētāja **I. Pļaviņa** oficiāli atklāj Ventas UBA KP sēdi, paziņojot, ka sēde norisināsies pēc LVĢMA iepriekš sagatavotās sēdes kārtības. Nevienam no padomes locekļiem nav iebildumu.

4. Ventas Upju baseinu apgabala konsultatīvās padomes sēžu reglamenta apspriešana un apstiprināšana.

Padomes locekļi izskata LVĢMA piedāvāto Ventas UBA KP sēžu reglamenta paraugu. **Ā. Sproģis** norāda uz to, ka ir nepieciešams sēdes protokolu parakstīt priekšsēdētājam vai priekšsēdētāja vietniekam un protokolētājam. Tiek ierosināts, ka pietiekami ir tikai ar padomes priekšsēdētāja un protokolētāja parakstu. Iebildumu pret šo priekšlikumu nav. **I. Pļaviņa** vērš uzmanību uz reglamenta punktu attiecībā uz padomes locekļu pienākumu piedalīties padomes sēdēs. Diskusijai tiek izvirzīts jautājums vai padomes locekļi var pilnvarot savus pārstāvjus un kā nodrošināt pilnvarojumu? **L. Zeļenskis** ierosina, ka gadījumā, ja kārtējā sēdē piedalīsies cits pārstāvis, tad par to būtu jāpaziņo padomei laicīgi – vismaz 2. nedēļas iepriekš. **I. Pļaviņa** vērš uzmanību uz jautājumu par padomes lēmumu publisko pieejamību, norādot, ka optimālākais variants būtu to pieejamība LVĢMA mājaslapā internetā. **L. Zeļenskis** ierosina, ka reglamentā

būtu jāiekļauj punkts par lēmumu publiskošanas vietu. Uzmanību pievērš arī reglamenta punktam par priekšsēdētāja tiesībām piedalīties debatēs, jautājumu apspriešanā. Ierosina labojumu, ka priekšsēdētājs ir tiesīgs piedalīties. **I. Pļaviņa** noslēdzot debātes ierosina, ka 2. nedēļu laikā, ja rodas idejas un komentāri, tie jānosūta padomes priekšsēdētājam. Tie tiks apkopoti un tiks pieņemts galīgais lēmums. Padomes locekļiem tiek paziņota priekšsēdētāja epasta adrese komentāru iesniegšanai – inguna.plavina@vrvp.gov.lv.

5. Upju baseinu apgabalu raksturojums. Antropogēno slodžu uz pazemes un virszemes ūdeņiem novērtējums. Ekonomiskā analīze” ziņojuma prezentācija

K. Paltiņa iepazīstina sēdes dalībniekus ar LVĢMA 2004. gada beigās sagatavoto ziņojumu Eiropas Komisijai „Upju baseinu apgabalu raksturojums. Antropogēno slodžu uz pazemes un virszemes ūdeņiem novērtējums. Ekonomiskā analīze”. Tiek sniegts īss ieskats tipoloģijas izstrādāšanā un ūdensobjektu izdalīšanā, atzīmējot, ka Ventas UBA ir 63 upju un 30 ezeru ūdensobjekti. Tiek apskatītas aizsargājamās teritorijas Ventas UBA, kurās ietilpst 418 dzeramā ūdens ņemšanas vietas, 13 peldvietu ūdeņi, 72 īpaši aizsargājamās teritorijas un zivju aizsardzībai nozīmīgie ūdeņi – 4 ezeri un 10 upes. Prezentācijā par ziņojumu īsumā skatītas arī citi jautājumi, kuri atrodami ziņojumā, kurš katram padomes loceklim tiek izsniegts CD formātā, kā arī brīvi pieejams LVĢMA mājaslapā (www.lvĢma.gov.lv vai www.meteo.lv). Sēdes dalībniekiem nebija jautājumu vai komentāru attiecībā uz šo ziņojumu.

6. Latvijas „Virszemes ūdeņu kvalitātes pārskats 2005”. Punktveida piesārņojuma slodžu un slodžu uz ūdens resursu kvantitāti apkopojums un riska izvērtējums par Ventas Upju baseina apgabalu pēc 2005. g. datiem.

E. Zeiliša prezentē sēdes dalībniekiem punktveida piesārņojuma un ūdens ņemšanas slodžu raksturojumu pēc 2005. gada datiem par Ventas UBA. Tiek norādīts datu ņemšanas avots – Valsts statistikas pārskats Nr. 2-Ūdens. Skatītas arī punktveida piesārņojuma slodzes un punktveida piesārņojuma riska izvērtējums. Pie punktveida piesārņojuma tiek norādītie ūdensobjekti ar būtiskām slodzēm. Pie punktveida piesārņojuma riska izvērtējuma tiek norādīts, ka upju ūdensobjekti Ventas baseinā kā riska objekti ir 14., jeb 22%, iespējamie riska objekti 17., jeb 27%, nav riska 25., jeb 40% un nav punktveida slodzes 7. objektos, jeb 11%. Ezeru ūdensobjektos šie rādītāji attiecīgi ir 2. (7%), 2. (7%), 6. (20%) un 20. (66%). Ūdens kvalitātes novērtējumā tiek atzīmēts, ka atbilstība zivju ūdeņu kvalitātes prasībām karpūdens prasībām atbilst visi ūdensobjekti, lašūdens prasībām neatbilst 4. ūdensobjekti. Nitrātu piesārņojums normatīvā robežkoncentrācijā nav pārsniegts, bīstamās vielas monitorēti 7. ūdensobjekti, kur vara koncentrācija pārsniegta Bārtā. Salīdzinot ar 2004. gadu kvalitāte pasliktinājusies tikai Kaņiera ezerā, pārējos ūdensobjektos tā ir bijusi nemainīga vai pat uzlabojusies.

Pēc prezentācijas **I. Pļaviņa** atzīmēja, ka Kaņiera ezera ūdens kvalitāti ietekmē tajā esošie sēra avoti. Uzdots jautājums kā sasniegt šī ezera labu ūdens kvalitāti. Atbildot uz jautājumu **S. Šulca** atzīmē, ka visi šie aspekti ir jāaskaņo. Ir jānoskaidro, kas konkrētajam ūdens objektam ir laba ūdens kvalitāte, jo ir jāņem vērā arī tā dabiskais fons.

7. Upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna sastāvdaļas un izstrādes, ieviešanas laika grafiks.

A. Tihomirops iepazīstina klātesošos sēdes dalībniekus ar prezentāciju par Upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna sastāvdaļām un izstrādes, ieviešanas laika grafiku. Ievadā tiek sniegta vispārēja informācija par ūdens struktūrdirektīvas (ŪSD)

ieviešanu, kura aizsākās līdz ar to pieņemšanu 2000. gadā un Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā 2004. gadā. Upju baseinu apgabalu noteikšanas, kompetento institūciju noteikšanas un normatīvo aktu izstrādes process tika pabeigts 2003. gadā, turpmākajos gados veicot nepieciešamos labojumus. 2004. gadā izstrādāts visu baseinu novērtējums, kuru šajā sēdē prezentēja **K. Paltiņa**. Pie tālākā laika grafika punktiem atzīmēti citi būtiski termiņi, kuri saistās ar monitoringa programmas izstrādi, kura šogad jau ir pabeigta un kuru īsteno LVĢMA. Kā sabiedrības informēšanas un iesaistīšanas būtiskākais instruments ir norādīta Konsultatīvo padomju izveide un darbība visos Upju baseinu apgabalos Latvijā (Ventas, Lielupes, Daugavas un Gaujas). Apsaimniekošanas plānu uzmetums tiks izstrādāts līdz 2008. gada beigām, kad norisināsies arī tā sabiedriskā apspriešana un aktīvs darbs iekš KP. Apsaimniekošanas plāna ieviešana MK noteikumu statusā paredzēta 2009. gada beigās. Skarti arī jautājumi par ūdens cenu politiku (2009. gads) un pasākumu programmas izpildi (2012. gads), sasniedzot labu ūdens kvalitāti visos ūdens objektos 2015. gadā kā to nosaka ūdens struktūrdirektīva, kuras normas ir iekļautas ūdens apsaimniekošanas likumā un citos saistītajos likumos. Nākamais cikls sākas no 2015. gada un ilgst 6. gadus, pēc kuriem atkal ir 6. gadu posms, kuru laikā tiek uzlaboti, papildināti un atjaunināti apsaimniekošanas plāni un pasākumu programmas katrā upju baseinu apgabalā.

Pēc prezentācijas **L. Zeļenskis** uzdeva jautājumu vai visas prasības no ES puses ir ieviestas Latvijas likumdošanā, uz ko **S. Šulca** atbildēja, ka šis process ir noslēdzies un šobrīd tiek veiktas nepieciešamās korekcijas. Jautājumā par saistītajiem dokumentiem ar ūdens apsaimniekošanas likumu, **S. Šulca** norādīja, ka tie ir atrodamā www.likumi.lv pie minētā likuma, taču nepieciešamības gadījumā šādu sarakstu ir iespējams izveidot.

A. Tihomirovs atzīmēja, ka būtisks jautājums sabiedrības iesaistīšanā KP saistās arī ar pēc iespējas plašāku ieinteresēto pušu pārstāvniecību, norādot, ka padomē būtu vēlams darboties arī uzņēmēju, lauksaimnieku pārstāvjiem. Padomes locekļi tika aicināti padomāt par iespēju pieaicināt kādu no šo nozaru pārstāvjiem. Sēdē klātesošie tika informēti par iespēju uzdot jautājumu par ūdens saimniecību Ūdens baseinu vadības nodaļas speciālistiem izmantojot LVĢMA mājaslapas sadaļā atrodamo jautājumu formu.

I. Pļaviņa izteica jautājumu kāda ir līdzšinēja saistība ar teritorijas plānošanu, kurā kā vien no nosacījumu sniegšanas institūcijām ir arī LVĢMA, un teritorijas plānu saistība ar Ventas UBA apsaimniekošanas plāniem. **S. Šulca** informēja, ka tā balstās uz likumdošanu, kuras uzdevums attiecībā uz apsaimniekošanas plānu izstrādi ir saskaņot teritorijas plānojumus, kuri ir apsaimniekošanas plānu pirmā bāze, nosakot arī kādas izmaiņas būs nepieciešamas līdz 2009. gadam, kad tiks apstiprināti apsaimniekošanas plāni katrā UBA. **L. Zeļenskis** norādīja uz nepieciešamību šajā plānošanas procesā veicināt aktīvāku sadarbību ar Lietuvas pusi.

8. Darba uzdevumi uz nākamo Ventas KP sēdi.

A. Tihomirovs un **S. Šulca** informēja padomes locekļus par darba uzdevumiem uz nākamo padomes sēdi, kurai jānotiek līdz 2007. gada jūnija beigām. 1. mēneša laikā Ventas UBA KP ir jāiesniedz LVĢMA Ūdens baseinu vadības nodaļai komentāri, ierosinājumi attiecībā uz Upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna ieviešanas grafiku un plāna sastāvdaļām. Līdz nākošajai padomes sēdei jāiesniedz komentāri par prezentētajiem pārskatiem un ziņojumiem. Visa nepieciešamā informācija padomes locekļiem tika izsniegta CD formātā, savukārt

tiem padomes locekļiem, kuri uz sēdi neieradās šī informācija tiks nosūtīta pa pastu (**A. Junkurs** un **I. Bērziņa**).

A. Tihomirows un **S. Šulca** padomes locekļiem sniedza ieskatu kādi jautājumi tiks skatīti nākamajā Ventas UBA KP sēdē. Tie būs jautājumi saistībā ar stipri pārveidotajiem ūdensobjektiem, sadarbība ar Lietuvu Upju baseinu apsaimniekošanā, pasākumu katalogs pasākumu programmām un sabiedrības anketēšana (mehānisms un anketēšanas saturs) par ūdens resursu izmaksām un citiem būtiskiem ūdenssaimniecības jautājumiem.

9. Noslēguma jautājumi.

Pirms sēdes noslēguma **Z. Gavrilova** kā nevalstiskās organizācijas pārstāve aktualizēja jautājumu par Vārves ūdenstorni uzstādīto telekomunikāciju antenas ietekmi uz dzeramā ūdens kvalitāti, jo vietējie iedzīvotāji izteikuši pieņēmumu, ka ūdens kvalitāte pasliktinājusies pēc antenas uzstādīšanas. **L. Zeļenskis** atzīmēja, ka pētījumi un eksperta viedokļi par šo antenu ietekmi uz cilvēku tika pētīti no Rīgas Tehniskās universitātes speciālistu puses un netika novērota nekāda negatīvā ietekme. Savukārt pētījums kā tas ietekmē dzeramā ūdens kvalitāti nav veikts. LVĢMA pārstāve **S. Šulca** norādīja, ka šo jautājumu novirzīs tālāk ekspertiem, atbildes saņemšanai.

Noslēdzot sēdi priekšsēdētāja **I. Pļaviņa** īsumā atzīmēja sēdē pieņemtos un apspriestos jautājumus un tālāko darbību. Līdz šī gada 16. novembrim visiem padomes locekļiem ir jānosūta **I. Pļaviņai** uz epastu priekšlikumi par sēžu reglamentu. Tādā pašā kārtībā 1. mēneša laikā jānosūta komentāri par Upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna ieviešanas grafiku un plāna sastāvdaļām un līdz nākamajai sēdei jāapkopo komentāri par sēdē prezentātajiem pārskatiem un ziņojumiem, un komentāri iesniedzami LVĢMA Ūdens baseinu vadības nodaļai. Tāpat sēdē tika nolemts, ka līdz šī gada 17. novembrim **I. Tapiņai** un **A. Veidelei** jāiesniedz LVĢMA nepieciešamie dokumenti, kuri apstiprina viņu pilntiesīgu dalību šajā Ventas UBA KP sēdē.

Sanāksmes noslēgums 16:50

Protokolēja: A. Zītare, A. Latkovskis, I. Kukuļs

Padomes priekšsēdētāja: I. Pļaviņa